

Araştırma Makalesi/Research Article

Maki Türlerinin Küre Dağlarında Erişebildikleri Maksimum Yükselti

The Maximum Upgrades That Machine Species Can Achieve on the Küre Mountains

Duran AYDINÖZÜ ¹ & Asım ÇOBAN ²

Geliş/Received: 15.09.2022

Kabul/Accepted: 28.12.2022

Öz

Makro iklimlerin yanında mikro ölçekte iklim çeşitliliğine sahip olan Anadolu coğrafyasında tesir sahası en geniş olan iklim tereddütsüz Akdeniz iklimidir. Subtropikal iklimler kategorisinde yer alan Akdeniz ikliminin gerek sıcaklık, gerekse yağış rejimlerinin kısmi de olsa diğer iklim kuşaklarımızda da etkisinin görüldüğü bilinen bir gerçektir. Akdeniz iklim kuşağının hâkim bitki türü kızılçamdır (*Pinus brutia*). Geçmişten günümüze kadar kuvvetli bitki tahribinin yaşandığı Akdeniz iklim kuşağında hâkimiyetini kaybeden kızılçamların yerine, orman altını oluşturan maki formasyonu hâkim olmuştur. Bu çalışmada Akdeniz kıyı kuşağında 1000 m'ye, Ege kıyılarında yer yer 800 m'ye, Güney Marmara kıyılarında 500 m'ye, Karadeniz kıyılarında ise psödomaki formasyonu olarak 150-200 m'ye kadar çıkabilen maki elemanlarının araştırma sahasında çıkabildiği seviyelerin tespit edilmesi ve nedenlerinin ortaya konulması hedeflenmiştir. Araştırmanın sonucunda sahada tespit edilen 12 maki elemanından katır turnağı (*Spartium junceum*) 750 m'ye, sandal ağacı (*Arbutus andrachne*) 900 m'ye, katran ardıcı (*Juniperus oxycedrus*), defne (*Laurus nobilis*) ve boyacı katır turnağı (*Genista tinctoria*) türlerinin ise 1000 m'ye kadar çıkabildikleri görülmüştür. Sahada varlığı tespit edilen maki elemanlarından menengiç (*Pistacia terebinthus*) 1100 m'ye, akçakesme (*Phillyrea latifolia*) 1125 m'ye kadar çıkabildiği görüldükçe, laden (*Cistus salviifolius*) ise sahada görülen maki türlerinin çıkabildiği en yüksek seviye olan 1300 m'ye kadar çıkabilmiş tür olarak belirlenmiştir. Bilinenin aksine maki türlerinin Karadeniz kıyı kuşağında bu seviyelere kadar çıkabilmesine bakı faktörünün ve kuzey sektörlü serin rüzgârların etkisini zayıflatan topografik koşulların neden olduğu açıkça görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Küre dağları, Maki formasyonu, Karadeniz bölgesi, Vejetasyon

Abstract

Without a doubt, the Mediterranean climate has the greatest influence area in Anatolian geography, which has climate diversity on both a micro and macro scale. It is a known fact that the Mediterranean climate, which is in the category of subtropical climates, is affected by both temperature and precipitation regimes, albeit partially, in other climatic zones. The dominant plant species of the Mediterranean climate zone is red pine (*Pinus brutia*). Red pines, which lost their dominance in the Mediterranean climate zone, where strong plant destruction has been experienced from the past to the present, have been replaced by the maquis formation, which forms the forest floor. The goal of this study is to determine the levels of maquis in the research area, which can reach 1000 m in the Mediterranean coastal belt, 800 m in the Aegean coast, 500 m in the South Marmara coast, and 150-200 m in the Black Sea coast as a pseudomachine formation, in order to uncover the causes. As a result of the research, among the 12 maquis found in the field, mullein

¹Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Prof. Dr. Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü daydinozu@kastamonu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-2777-0024>

²Prof. Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü asim.coban@amasya.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-7860-7561>